

ki so si ga že tudi ustanovili s predsednikom Senker Ivanom na čelu. To bo življenje pri nas prav po besedah, ki so nam jih na občnem zboru govorili v bodrilo gg. Bratuš Marij, Sibanc Ivan in Vesel Joško iz Konjic ter Pihler Nace iz Poljčan. Veselo in koristno spada skupaj. In za veselje bodo poskrbeli naši fantje in dekleta v dramatičnem odseku. Bodi dovolj našega veselja nad ustanovitvijo prosvetnega društva. Čas in delo naj pokažeta, da smo ga bili potrebni.

Tožbe zoper denarne zavode.

Zadnji čas ljudje vedno bolj vprašujejo, če je mogoče tožiti gotove denarne zavode. Tudi v naših odgovorih je naš jurist dal take odgovore. Moramo pa k temu pripomniti še nekaj! Če kdo hoče tožiti kak denarni zavod za izplačilo vlog, mora računati s sledečim dejstvom: Tožba bo dolgotrajna in draga! Imamo sedaj neki slučaj v Mariboru, da se taka tožba vieče že tretje leto. Med tem časom, če bi ne bilo tožbe, bi dotični dobil že lepe svote ven, tako pa ni dobil ničesar! Nadalje tožba ne da nikakšne sigurnosti, da prideš res do denarja. Zavod, ki je brez zaščite, ker moreš le zoper tak zavod nastopiti z grožnjo tožbe, se lahko vsak dan posluži zaščite. Morda se je bo moral ravno zaradi tvoje tožbe! In potem? Uredba o zaščiti prinaša navadno tudi to določilo, da se ustavijo vse tožbe in da morajo dotični, ki so tožili, plačati vse stroške sami! Tak

Na ogled! Ne hodijo samo ženini na ogled, tudi Slov. gospodar gre, če nam sporočijo naši prijatelji, da je kje hiša, ki ga čaka, da bi ga sprejela! V vašem kraju še je dovolj takih hiš, kamor bi res spadal! Ob praznikih nam sporočite naslove!

»Janez!« je zapelo iz nje.
 »Lenčka!« je dahnil on.
 Pogledala ga je po rokah in nogah, v glavo in obraz, pa se čudila.
 »Kaj nisi bil ranjen!«
 »Nič! Z ognjem sem se rešil. Goreče treske, slamo in ogleenje sem metal po njih. Nisem gledal, kam je padlo. Rešiti sem se moral! Umril ni nobeden...«
 »Čigava pa je bila kri malo v stran od jame?«
 Janez se je nasmejal:
 »Ah, zajca sem ustrelil, ki ga je lisica drla, pa je krvavel. Ti si mislila...«
 »Da je tvoja, sem mislila ves čas in bala sem se, da si ranjen, bolan ali mrtev. Pa nisi nobenega poznal?«
 »Nobenega!«
 Lenčko je stisnilo v grlu nekaj pekočega in dejala je jezno:
 »Veš, Pavle je bil potem hudo bolan. Tončka je bila pri njem, pa ni nič povedala, kako mu je bilo. Da se je prehladil pri drvih, je menila kar tako. Drugi, ki so ga videli, so pa pravili, da je opečen in da je na pogled silno čuden, ker so mu zgoreli lasje in obrvi pri očeh.«
 Janez se ni nič začudil:
 »Lahko, da je bil on! Ne mara me, vem.«
 Petelin je zapel na sedalu...
 »Lenčka, z Bogom. Stopil je do vrta. Ona je šla

slučaj je v Ljubljani. In če gre zavod pod zaščito, potem je dotičnemu vlagatelju in vsem drugim še mnogo slabše kot preje. Največja skrb vseh vlagateljev pri takih zavodih, ki niso še pod paščito, bodi, da se ti zavodi ohranijo v delovanju brez zaščite! Tako bodo vlagatelji imeli vedno mož-

nost, da bodo vsaj v najskrajnejšem slučaju dobili kaj! Enako bi naj bila skrb vlagateljev s starimi vlogami, da bi za zavod dobili kar največ novih vlog! S tem bi se zavodu tudi zelo pomagalo na noge in samo na tak način pridemo do boljših časov v naših denarnih zavodih!

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Križ nad Mariborom. V četrtek 17. dec. smo položili v prerani grob vrliga križanskega mladeniča Gartner Joškota, sina ugledne kršč. hiše Minkličove na Slemenu. Zavratna bolezen jetika je bila vzrok njegove prezgodnje smrti. V cvetu mladosti, v 26. letu starosti, je odšel tja, kjer lepše sonce sije, lepša zarja rumeni. Z njim je izgubila fantovska Marijina družba svojega zastavonošo in svečarja, Kmečko bralno društvo pa vnetega oderskega igralca. Velika množica ljudi ga je spremljala na njegovi zadnji poti. Na domu se je od njega poslovil njegov bivši učitelj, ob odprtem grobu pa nam je v lepih besedah povedal domači g. župnik, koga smo položili v prerani hladni grob. Dragi Pepek, bodi ti lahka križanska zemljica in uživaj večno veselje v rajskih višavah!

Gornja Radgona. Na praznik sv. Štefana je izdihnil svojo blago dušo posestnik Franc Kovačič v Crešnjevcih. Iz skromnih početkov je ustvaril svoji družini prijazen dom. V javno življenje ni segal, ves se je žrtvoval le za srečo svojih otrok. Sveti Cerkvi je vzgojil duhovnika Petra, ki je profesor verouka na celjski gimnaziji. Mlajši sin Alojzij se prav zdaj kot bogoslovec pripravlja na duhovniško posvečenje. Starejši sin Jakob je obratovodja pekarnice v Rog. Slatini. Štiri hčerke žive pri materi na domu. Pokojnik je zapustil svetel zgled žive vere in narodne zavednosti. Dokler je mogel, je rad tudi med tednom obiskal cerkev. Vedno je zidal na zaupanje v božjo previdnost. V hudih letih nekdanjih bojov ob narodni meji in ob poznejših političnih borbah ni nikdar klonil. To odloč-

nost, značajnost in načelnost je vcepil v srca svojih otrok. Materi zemlji so izročili njegove telesne ostanke v pondeljek 28. decembra na župnijskem pokopališču v Gornji Radgoni. Bog mu bodi usmiljen sodnik! Naj v miru božjem počiva!

Negova. Pri nas je v Gospodu zaspala v visoki starosti 76 let Marija Simonič, rojena Šipek. Na zadnji poti so jo spremlile žene članice Marijine družbe. Rajna je bila v življenju vzor izpolnjevanja verskih dolžnosti. Blagi Mariji svetila večna luč, preostalim naše sožalje!

Devina pri Slov. Bistrici. V naglici se je razširila 23. decembra 1936 žalostna vest po okolici, da je, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče preminul po dolgem trpljenju na neizprosni jetiki v 31. letu starosti g. Hostej Jakob, posestniški sin in mizar, dober krščanski fant. Pred hišo žalosti se je od rajnega poslovil gosp. Breznik Anton, oskrbnik, ter orisal njegovo lepo in pošteno življenje, in da je mogel skupno voditi posestvo s svojim pred enim letom umrlem bratu Antonom, katerega je zapustil pred šestimi leti umrl oče. Pogreb, katerega je vodil župnik Šolinc Ivan ob asistenci dveh gospodov duhovnikov, se je vršil 25. decembra t. l. ob 10. uri predpoldne na mestno pokopališče v Slov. Bistrici. Pogreb je pokazal, kako je bil pokojni naokrog priljubljen, saj se ga je udeležila velika množica sorodnikov, sošolcev in drugega občinstva. Zapušča 76 let staro mater in šest sester, ki so mu bile v njegovi dolgi in težki boleznini vedno ob strani in ga tolažile. Rajnega Jakca ohranimo v dragem spominu, in ga toplo

za njim. Segla mu je na glavo in mu vzela klobuk. Janez je napel uho v zrak.

»Zrak ni čisto miren.«

Lenčka se je stresla:

»Kaj je?«

»Nič! Za vremenom gledam.«

Jutranja zarja je ugašala in sonce se je poljubilo z Rožco.

»Jutro je.«

Lenčka je včesnila vejico rožmarina in ga zataknila za klobuk.

»Adijo!« je komaj jecnil in se povzpел po stezi na Goro.

»Grem s teboj do cerkve!« se je ponudila in se mu pridružila.

Janez je bil nemiren.

»Kaj ti je?« Lenčko je zaskrbelo njegova vznemirjenost.

»Lenčka, vrni se! Prosim te, vrni se!« Glas je zvenel žalostno in res proseče.

Lenčka se je čudila:

»Kaj me ne maraš?«

Janez je postal in se opazno okrenil proti gozdu, potem pa odgovoril nežno:

»Ne, Lenčka. Nikar napačno ne razumi moje prošnje! Povedal ti bom resnico: Slutim, da ne bo mirno prešlo to lepo jutro. Lahko se zgodi, da umrem.«

V Lenčki se je pretrgalo in jok jo je posilil:

»Če, ki bi naj očistila njegovo dušo in ki je bila pripravljena iz mleka, sirovega masla ter kravjih odpadkov. Po končanih obredih je zgubljeni sin poudaril v nagovoru, da ga je ganilo k pokori pismo njegove matere in radi tega se je oklenil zopet vere svojih prednikov.

Čudno srečanje.

Čuden udarec usode je zadela pri nekem zborovanju v Berlinu 70 letnega starčka in 60 letnega zdravnika. Starca je zadela med govorom predsednika srčna kap in je padel s stola na tla. Ko mu je hotel priskočiti na pomoč zdravnik, ki je sedel nekaj vrst zadaj, se je tudi on zgrudil, ohromljen od možganske kapl. V prav

Hišna številka! Mi imamo velik seznam hišnih števil po krajih in poštah. Manjka nam pa še precej do popolnega seznama! V nekatere hiše še ne prihaja Slov. gospodar. Kdo ve za te hišne številke? Kdo nam jih sporoči z natančnim naslovom? Vsakdo, ki je prijatelj takih hiš, naj to stori, ker jim bo napravil veliko uslugo. Piše naj nam: Pošljite na ogled Slov. gospodarja na tale naslov

priporočamo v molitev. Ostalim žalujočim pa naše iskreno sožalje!

Sv. Križ pri Rogiški Slatini. Pred kratkim smo položili k večnemu počitku Ogrizek Marijo, prevzitarico iz Cerovca. Stara je bila 75 let. Bila je takorekoč prava mučenica. Okrog pet let se ni ganila iz postelje. Bila je mrtvoudna. Svoje težave je prenašala vedno potrpežljivo in Bogu vdano, za kar je gotovo dosegla zaslužen plačilo.

Sv. Križ pri Rogiški Slatini. Ravnokar, ko se smo pripravljali na božične praznike, je presenetila vsa župnija vest, da se je posestnik g. Čonč Jurij iz Rogiške Slatine s svojo dušo preselil k božjemu Detetu. Pokojni se je rodil v Nezbišah 8. 4. 1854 od dobrih in premožnih krščanskih staršev. Starši so mu dali na pot v življenje največ kar so mu dali mogli, namreč že kot otroku so mu vzgojili plemenito krščansko dušo. Kot mladenič si je poiskal zakonsko družico, vzorno dekle Čuček Terezijo iz Rogiške Slatine, s katero sta si pozneje ustanovila ter zgradila lastni krasni dom. V srečnem zakonu jima je Bog dal troje otrok, od katerih sta že dva umrla. Svoje otroke sta vzgojila v strogo krščanskem duhu. Zakonsko življenje jima je bilo srečno vse do 26. januarja 1935, takrat pa je Bog poklical njegovo nad vse drago ženo Terezijo v večnost. Mož je ostal neutolažljiv, želeč skorajšnjega svidenja onkraj groba. V poletnem času sta ga dostikrat videli, kako se je krepko upiral na prijazni hrib Sv. Trojice k svoji rodbinski grobnici, ter tam molil in iskal tolažbe

od vsemogočnega. Vsako nedeljo in praznik kljub svoji visoki starosti še tudi zadnje nedelje svojega življenja je bil pri sv. maši. Podlegel je srčni kapl. Pogreb se je vršil na božični praznik popoldne ob pol štirih od hiše žalosti k Sv. Trojici v rodbinsko grobnico. Da je bil rajni priljubljen med ljudstvom, je pokazal njegov pogreb. Ogromne ljudske množice so prihitele od blizu in daleč, da skažejo zadnje čast svojemu dragemu pokojniku. Na domu so mu pevc zapeli žalostinko »Vigrede«, na kar se je spreved ob zvokih turobnega zvonjenja počasi pomikal k Sv. Trojici. Ob odprtem grobu se je domači g. župnik Vajda Julij v kratkem govoru poslovil od pokojnika, orisal je vrline iz njegovega življenja. Pevci so zapeli »Blagor mu«. Položili so njegove ostanke v grobnico h krsti njegove nad vse drage soproge. Na njegovi desni strani pa počivajo ostanke njegovega sina Viktorja, levo mu počiva hčerka Mici. Tako sedaj počiva skupno v krogu svojih dragih. Doma pa je zapustil zadnje živoč, globoko žalujočo hčerko Regino, kateri izrekamo naše sožalje!

Iz pisarne Kmečke zveze.

Kmetje! Vaša stanovska organizacija je Kmečka zveza.

Ali ste že uvideli potrebo njene ustanovitve vsi? Mnogo je med vami še takih, ki čakajo, kaj bo dobrega prinesla. Nekateri z nezaupanjem gledajo nanjo, misleč, da je rešitev skoro nemogoča, najmanj pa, da bi mogla to doseči Kmečka zveza. Napačno je to mišljenje in gotovo osnovano samo pri mlačnejših, ki se bojijo dela in ki so se že poslovili v duhu od svoje domačije. Težko je res, celo zelo težko, vendar enkrat je treba nastopiti, če hočemo izvojevati svoje pravice. Predpogoj uspešnega nastopanja pa je močna stanovska organizacija, ki bo mogla svoje utemeljene predloge podpreti tudi s številčno izraženimi željami. Vsi vemo, da se danes slabo godi kmetu, vemo pa tudi, da je kmet to udano prenašal in se le sem pa tja kdo oglašil in prosil pomoči. Povsem razumljivo, da ni bil skoro nihče uslišan, ker je izzvenelo kot osebno prizadevanje, ki je pa velikokrat nepravilno. Če hočemo rešiti kmeta težavnega po-

ložaja, moramo skupno nastopiti in gotovo bomo upoštevani. Stanovske zavesti manjka še našemu kmetu, ne zaveda se povsem še, kaj v današnjih časih pomeni organizacija. Odkrito moramo sicer priznati, da je precej boljše, kot je bilo še pred kratkim, vendar pravega in odločnega dela pogrešamo.

Mlada je še naša organizacija, pa je vendar kljub vsem okoliščinam, ki smo jih omenili zgoraj, že močno popolna. Vse podeželje je več ali manj pravilno prisluhnilo klicu njenih ustanoviteljev, zrasli iz njihovih vrat in oklenilo se je svoje organizacije, pozdravljajoč njen namen in program. Komur ni bilo mar niti toliko, da bi pogledal in poizvedel, kaj naša organizacija hoče, je seveda ostal še do danes izven nje. Dolgo ne bo ostal, zakaj prišlo bo kot je n. pr. glede belgijske Kmečke zveze, da tamkajšnjemu kmečkemu človeku sploh ni obstanka zunaj Kmečke zveze, ker dan na dan čuti na lastni koži, da nikamor ne more, dokler ni njen član. Počasi se bo naša Kmečka zveza tako razrasla, da bo imela vpliv kot v Belgiji, vendar zavisi ta moč od kmetov samih, s kakšno vneto bodo v njej delali in v kolikšnem številu bodo v njo pristopali. Zares ni zadosti, da je samo veliko število članov, če niso delavni hkrati. V čem to delo obstoji, smo že večkrat omenili v okrožnicah in to ponavljamo povsod.

Za pobožne dneve priporočamo vsem kmetom, da razmišljajo o najuspešnejšem delu v organizaciji Kmečke zveze, da se pripravijo na tečaje in da poliščejo tudi one mlačneže, ki od daleč gledajo njihovo delo. Navdušenja je treba vlivati v nje, razložiti jim pomen in potrebo stanovske organizacije, kot izraza stanovske zavesti in malokateri bo še vztrajal in ne hotel biti njen član. Ne strahite se tega dela, zakaj upoštevati morate, da niso vsi za vsako stvar enako navdušeni, da so pa dostopni za iskreno tolmachenje ideje, ki je njim v prid.

Vprašalne pole.

Za prednovoletne dneve priporočamo vsem krajevnim Kmečkim zvezam poleg okrožnice tudi vprašalno polo, katero naj bi izpolnili in poslali glavnemu odboru do konca decembra. Do sedaj še ni veliko krajevnih edinic teh pol vpslalo. Povdarjamo, da podatke iz njih zelo

resnem stanju so odpejali zdravnik v bolnico v istem vozu kakor starca v mrtvašnico.

Razbojnik — policijski ravnatelj.

Limkijen je bil eden najhujših razbojnikov v kvaštski provinci Fučov. Tam so ga proglasili za sovražnika države štev. 1 in razpisali na njegovo glavo visoko nagrado. V največje presenečenje kitajskega pravosodnega ministra pa je dospelo pred kratkim pisanje tega razbojnika, v katerem je izjavil, da hoče svoje dosedanje življenje popolnoma spremeniti. Predlagal je, naj bi ga vlada vzela v službo kot — policista in še njegove pajdaše zraven. Ministar je sklenil, da bo vzel originalen poskus

»Ne, ne smeš umreti. Če pa, jaz moram zraven umreti. Ne ločim se od tebe, ravno zdaj nikakor ne!«

»Kako si dobra!« jo je pohvalil Janez in pospešil korak. Pri cerkvi sta se ustavila in se razgledala po pokrajini, ki je rasla iz noči. Prevorje sta videla silno lepo. Bohor je že ozelenel in Veternikova snežna kapica se je bleščala v soncu. Kukavica je pela in po cerkvah je zvonilo dan . . .

Janez in Lenčka sta hodila okoli cerkve in si ogledovala novo stavbo, ki se je dvignila že visoko. »Če le zidarji ne dajejo mesto rezanega kamna, navaden kamen!« je mislil Janez. Pri kapelici sv. Jurija sta pokleknila in molila . . .

Janez je vstal. Zožil pogled in zaiskal. Uho je napel, da bi slišal pretakanje krvi po žilah . . . Lenčka se ga oklene in krikne . . .

»Kaj je,« sprašujejo prestrašene oči.

Listje je zašelestelo. Kamen se je odtrgal od apnenčaste skale in se zrušil navzdol. Pozornemu Janezovemu ušesu ni ušel odzval korakov.

»Lenčka v kapelico se skrij! Jaz bom bežal.«

»Ne! Jaz grem s teboj!«

»Ne moreš, ne smeš! Zakaj bi tebe —?«

»Kaj je to?« sta dahnila oba naenkrat.

»Kakor da bi se zemlja dvigala.«

»Kako to hrumi, kakor da bi se pogrezala . . .«

Janezu se je pognala kri po žilah, mišice so se mu napele. Pograbil je Lenčko in bežal z njo . . .

Grmenje je šlo za njim pod zemljo . . . Bobnelo

je; kakor da bi se mogočno skalovje valilo in treskalo v hiše, kakor da bi vse rušilo . . .

Lenčka prebledi in pade v nezaveš.

»Stoj!« zakriči glas od cerkve.

Janez se okrene. Proti cerkvi beže biriči. Vidijo ga. Zdaj je nastavljal, napel petelina . . . Še . . .

Rrrrr . . .

Cerkev se je zamajala. Zvonova sta zaklenkala tožno. Zidovje se je zrušilo. Zbobjelo na tla . . . Krik in vik in — v hipu molk, le tu in tam pade še kamen s stavbe in zvonova vpijeta . . .

Janeza je vrglo na zemljo. Pobil si je glavo na kamenu, da krvavi . . . Šel čez čas vstane in dvigne Lenčko.

»Sanjala sem!« je dahnila.

»Zdaj ni časa za sanje!« je mislil Janez. »V eni sekundi bi bila lahko mrtva. Če bi spodaj ostala, bi naju zasulo, kakor je ona in zdaj, če ne bi bilo potresa, — bi naju ustrelili. Pojdiva in rešiva beriče, če se da.«

Lenčke je bilo groza, ko je gledala, kako teče izpod kupov kamenja kri . . . Tu gleda odtrgana roka, tam noga ali celo glava z očmi, ki so močno izstopile.

Smrt! . . .

»Kako je to strašna smrt!«

Janez je planil na kamenje in ga razmetaval z močjo, kar je je imel.